

2019-02-09

Aktion Räd Vätern

Till
Kommunstyrelsens ordförande
Lekebergs kommun

Hej Johan Niklasson!

Vi skriver till dig för att påminna om det brev vi skickade till din kommun för någon vecka sedan angående Länsstyrelsen i Västra Götalands beslut att tillåta markavvattning av Karlsborgs militära flygplats, som är kraftigt förorenad av PFAS från brandsläckningsskum.

Fortifikationsverkets plan var att börja dränera den vattensjuka och PFAS-förorenade flygplatsen ut till Vätterns vattenskyddsområde utan någon rening överhuvudtaget. Länsstyrelsens dispens innebär att en mindre del nu måste ledas till en reningsanläggning. **Men detta är långt ifrån tillräckligt.**

Större delen av flygfälten kommer att dräneras utan att vattnet passerar någon renings-anläggning. Och, framförallt, både Länsstyrelsen och Fortifikationsverket nonchalerar **behovet att först sanera de värst förorenade platserna** alldeles invid de områden där grundvattnet ska sänkas och pumpas ut i dricksvattentäkten. De senaste mätningarna visar på rekordhög nivåer av den hälsofarliga PFOS-kemikalien i grundvattnet: **2 300 000 ng/l** som kan jämföras med miljökvalitetsnormen **0,65 ng/l** som gäller i Bottensjön och Vättern.

Genom att tillåta dränering i närheten av dessa giftkoncentrationer, utan att först genomföra en omfattande sanering, riskeras både människors hälsa och miljön.

För att stoppa dräneringen av PFAS-förorenat grundvatten till kommunernas dricksvatten-täkt måste det överklagas **senast den 14 februari**.¹ Detta är en angelägenhet av största betydelse för **kommunstyrelsen**, bland annat på grund av

---

¹ Tiden är knapp men det brukar räcka med ett delegationsbeslut från kommunstyrelsens ordförande. Där kan kommunen kortfattat yrka på att dispensen och tillståndet till markavvattningen ska upphävas, samtidigt som anstånd krävs i fyra eller sex veckor för att hinna med att formulera en mer utförlig motivering och genomföra den kommunala politiska diskussions- och beslutsprocessen.

att Högsta domstolen har slagit fast att den kommun som levererar PFAS-påverkat dricksvatten kan bli skadeståndsskyldig enligt produktansvarslagen.

Regeringen har den senaste tiden agerat när det gäller Karlsborgs PFAS-förorenade flygplats. Den 15 augusti 2019 stoppade regeringen ett delprojekt i dräneringsarbetet, som Försvarsinspektören godkänt, genom inhibition. Den 19 december 2019 skrev regeringen i regleringsbrev till både Försvarsmakten och Fortifikationsverket att sanering och åtgärdsplaner inom de PFAS-förorenade områdena måste prioriteras. Se länk till regeringens pressmeddelande nedan, om krav på att Försvarsmakten ska ta fram en handlingsplan. Den ska finnas på plats redan den 1 juni 2020. Det finns ju många skäl till att avvakta denna PFAS-handlingsplan innan diverse dräneringsarbeten inom de förorenade områdena dras igång.

Att Länsstyrelsen samtidigt tillåter dränering – utan krav på sanering – inom ett av de värst drabbade och mest känsliga områdena i Sverige, kan inte vara något som kommuninvånarna uppskattar. Men om inte beslutet överklagas vinner det laga kraft och kan därmed inte påverkas ens av regeringen.

Vi hoppas därför att du och dina kollegor i andra kommuner runt Vättern tar ert ansvar och hjälper till att få Länsstyrelsens beslut överprövat.

Med vänlig hälsning

Elisabeth Lennartsson

Ordförande Aktion Rädda Vättern

Länsstyrelsens beslut om dispens och tillstånd:

<http://www.aktionraddavattern.se/lansstyrelsen-ger-dispens-och-tillstand-till-markavvattning-kgbs-flygplats/>

Regeringens krav på handlingsplan:

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/forsvarsmakten-ska-ta-fram-pfas-handlingsplan/>